

фонду жонундогу жобосу

(КР 2017-жылдын 25-майындагы №90 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

1-берене. Негизги түшүнүктөр

Ушул Мыйзамда төмөнкү түшүнүктөр колдонулат: китепкана – мектептин окуу китептеринин, басма жана кол жазма документтердин алып жүрүүчүлөрдөгү документтердин уюштурулган фондусу бар мекеме; китепкана фонду – окуучуларды китепканалык тейлөө максатында эсепке алууга, комплектөөгө, сактоого жана пайдаланууга тийиш болгон, уюштуруучулук жана функционалдык жактан өз ара байланышкан, ар кандай багыттагы жана статустагы документтердин тартипке келтирилген жыйындысы; китепкана иши - милдеттерине китепкананы өнүктүрүү, фонду толуктоо, китепканалардын пайдалануучуларын китепканалык, маалыматтык жана маалымдама тейлөөнү уюштуруу, китепканаларды өнүктүрүүнү илимий жана методикалык камсыз кылуу кирген маалыматтык, маданий-агартуучулук жана билим берүү иштеринин тармагы; китепкана пайдалануучулар - мугалимдер жана мектеп окуучулары;

2-берене. Китепканалык тейлөөгө укуктуу

Ар бир мугалим жана окуучу курагына, улутуна, билимине, социалдык абалына, саясий көз карашына, динге болгон мамилесине карабастан мектептин аймагында китепканалык тейлөө укугуна ээ.

3-берене. Китепкана ишмердүүлүгүнө укук

Каалаган юридикалык же жеке жактар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык Кыргыз Республикасынын аймагында китепкана түзүү укугуна ээ.

4-берене. Китепканалардан пайдалануучулардын укугу

Китепканалардан пайдалануучулардын бардыгы китепканага кирүүгө укуктуу жана өздөрүнүн суроо-талаптары менен кызыкчылыктарына ылайык китепканадан бар китепти эркин тандап алуу укугуна ээ.

5-берене. Китепканалардан пайдалануучулардын жоопкерчилиги

Китепканалардан пайдалануучулар китепканалардан пайдалануу эрежелерин так аткарууга милдеттүү. Китепканалардан пайдалануу эрежелерин бузуучулар жана китепканаларга зыян келтирүүчүлөр чыгымды китепканаларды пайдалануунун белгиленген эрежесиндеги өлчөмдө компенсациялашат, ошондой эле иштеп жаткан мыйзамда каралган учурларда башкача жоопкерчилик тартышат.

6-берене. Китепканачы

Китепканачы колдонуудагы мыйзамга ылайык анын иштөөсүн көзөмөлдөйт жана ишкердигине контролду жүзөгө ашырат.

7-берене. Китепкананын милдеттери

Китепкана өзүнүн ишмердигинде китепканадан пайдалануучуларды өздөрүнүн эрежелерине жана колдонуудагы мыйзамга ылайык тейлейт. Китепканалар колдонуудагы мыйзамда жана китепканаларды түзүү докумендокументтеринде каралгандай өздөрүнүн түзүүчүлөрүнүн жана расмий статистика жаатындагы мамлекеттик органдын алдында отчет берүүгө милдеттүү. (КР 2019-жылдын 8-июлундагы № 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

8-берене. Китепканалардын укуктары

Китепканалар: өздөрүнүн уставдарында белгиленген максаттарга жана милдеттерге ылайык өз ишмердүүлүктөрүнүн мазмунун жана айкын формаларын өз алдынча аныктоого; түзүүчүлөр менен макулдашуулар боюнча китепканалардан пайдалануу эрежелерин бекитүүгө; китепканалардан пайдалануучулар келтирген зыяндарды компенсациялоонун түрлөрүн жана өлчөмдөрүн пайдалануу эрежелерине ылайык аныктоого; китепканалардын кызмат көрсөтүүлөрүн жана социалдык экономикалык өнүгүү шарттарында, өздөрүнүн негизги ишмердүүлүктөрүнө зыян келтирбегендей абалда китепканалардан пайдалануучуларга сунуш кылуучу тизмелерди кеңейтүү максатында чарбалык ишмердүүлүктү жүзөгө ашырууга; юридикалык жана жеке жактар менен келишимдердин негизинде китепканалык фондду толуктоого, пайдалуу шарттарын аныктоого; китепкана ишинин өнүгүүсүнүн мамлекеттик жана региондук программаларын жүзөгө ашырууга, конкурстук же башка негиздерде катышууга; чет өлкөлөрдүн китепканалары жана башка мекемелери же уюмдары менен белгиленген тартипте кызматташууну жүзөгө ашырууга, анын ичинде эл аралык китеп алмашууларды жүргүзүүгө, белгиленген тартипте эл аралык уюмдарга кирүүгө, эл аралык китепканалык жана башка программаларды ишке ашырууга катышууга; өздөрүнүн фонддорун комплектоонун булактарын өз алдынча аныктоого;

9-берене.

Китепкана иши тармагындагы мамлекеттин жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын милдеттери: Мамлекеттик бийлик органдары жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары - айылдык китепканаларды сактап калууну камсыз кылышат.

10-берене.

Китепканаларды түзүү тартиби Кыргыз Республикасынын аймагында Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына жана ушул Мыйзамда белгиленген тартипте менчиктин ар түрдүү формасындагы китепканалар түзүлөт жана иштейт. Китепкана колдонуудагы мыйзамдарда белгиленген тартипте анын каттоодон өткөн күнүнөн тартып түзүлдү деп эсептелет жана юридикалык жактын укугун алат. Каттоодон баш тартууга "Административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамында каралган тартипте даттанууга болот. Китепканаларды түзүүчүлөр, болбосо анын өкүлдөрү болгон жеке жана юридикалык жактар, ошондой эле маданият органдары мүлктүн ээси боло алышат. Китепкана менен анын түзүүчүсүнүн ортосундагы мүлктүк жана каржылоо мамилелери иштеп жаткан мыйзамдар жана түзүүчүлүк документтер менен жөнгө салынат. (КР 2017-жылдын 18-мартындагы № 47 Мыйзамынын редакциясына ылайык).

11-берене.

Китепканаларды кайра түзүү жана жоюу Китепкана анын ээсинин же түзүүчүнүн чечими менен, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларда кайра түзүлүүсү жана жоюлуусу мүмкүн. Китепкананын жайгашкан жайын жана имаратын мамлекеттен ажыратууга, менчиктештирүүгө тыюу салынат.

12-берене.

Китепканалардын мүлкү Китепкана Кыргыз Республикасынын Мыйзамында белгиленген чектерде өзүнө бекитилген мүлктөрдү түздөн-түз башкаруу менен аны ээлөөгө, пайдаланууга жана жайгаштырууга укуктуу.

13-берене.

Китепканаларды өнүктүрүү фонддору Менчиктин бардык түрлөрүндөгү китепканалардын ишмердүүлүгүн материалдык камсыздоого көмөк көрсөтүү максатында китепканаларды өнүктүрүүнүн мамлекеттик жана мамлекеттик эмес фонддору түзүлүшү мүмкүн.

Бул фонддорду түзүүчүлөрдүн мүчөлүк акылары, ишкана, мекеме, уюмдардан келип түшүүлөр, граждандар менен коомдук уюмдардын кайрымдуулук акылары, атайын аукциондорду жана башка коммерциялык иш-чараларды өткөрүүдөн түшкөн кирешелер аларды түзүүнүн булактары болуп эсептелет. Аталган фонддордун каражаттары китепкана ишин өнүктүрүү программаларын каржылоо, китепкана ишмердүүлүктөрүн координациялоо жана кооперациялоо, алардын түзүүчүлөрү тарабынан бекитилген, каралган тартиптеги ар кандай ишчараларды каржылоо максаттарында колдонулат. Китепканаларды өнүктүрүү фонддору алардагы менчиктин түрүнө карабастан ар кандай китепканалардын ишкердүүлүктөрүн колдоо максатында пайдаланылышы мүмкүн. (КР 2017-жылдын 10-майындагы № 79 Мыйзамынын редакциясына ылайык) 14-берене. Китепканалардын кызматкерлеринин эмгектик мамилелери Китепкана кызматкерлеринин эмгектик мамилелери Кыргыз Республикасынын Эмгек кодекси менен жөнгө салынат. Мамлекеттик китепканалардын кызматкерлери Кыргыз Республикасынын Өкмөтү белгилеген тартипте мезгилдүү аттестациялоодон өтүшөт. (Үчүнчү бөлүк КР 2020-жылдын 18-июлундагы № 81 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

(КР 2020-жылдын 18-июлундагы № 81 Мыйзамынын редакциясына ылайык)